

**Kommentarer til Finanstilsynets udkast til vejledning om værdiansættelse
af forsikringsforpligtelser i overensstemmelse med Solvens II**

Nr.	Organisation (F&P eller DDA)	Reference Artikelnr.	Kommentar	Finanstilsynets svar
1.	F&P	Generelt (møde 1)	De nævnte artikler i Solvens II-forordningen gælder både for livsforsikringsselskaber og skadesforsikringsselskaber. Er det Finanstilsynets intention, at vejledningen både skal gælde for livsforsikringsselskaber og skadesforsikringsselskaber? Eller vil det fremgå af den endelige vejledning, at den kun gælder for livsforsikringsselskaber?	Vejledningen gælder i første omgang kun for livsforsikringsselskaber.
2.	F&P	Generelt (møde 1)	Det undrer os, at proportionalitetsprincippet er helt fraværende fra notaterne, på trods af at det omtales flere steder både i Forordningens artikler og i de uddybende tekster, specielt henviser vi til artikel 56, stk. 4 i Solvens II-forordningen.	Der er et særskilt afsnit i vejledningen om proportionalitetsprincippet, art. 56. Nedenfor indgår proportionalitetsprincippet i svarene til spørgsmål nr. 25, 52, 54 og 55.
3.	F&P	Art. 2 og 22	Vi vil foreslå Tilsynet at ændre holdning til opgørelse af bedste skøn for dødelighed ift. HRG. I dag er vejledningen, at dødelighed skal opgøres samlet for hver selskab. Vi vil mene, at der skal blødes op for dette krav, da der i givet fald kan gå information vedr. risici tabt og man bør estimere for hver HRG for sig – når det er muligt ift data.	I vejledningen omkring HRG (artikel 35) er det præciseret, at antagelser om dødelighed kan opstilles på baggrund af hele eller dele af bestanden i det omfang datakvaliteten tillader det.
4.	F&P	Art. 2 og 22	Der bliver ikke refereret til Artikel 7 (Going Concern). Har Tilsynet holdninger til, hvordan de vil føre tilsyn med, om antagelser er fastsat under dette princip? Vi mener, at det har en betydning for modellering og evt fastsættelse af antagelser vedr. selskabets omkostninger ("expenses"). Hvis ikke den model, selskabet har for omkostninger, kan tage højde for	I vejledningen omkring udgifter (artikel 31) er tilpasset således, at der henvises til artikel 7 samt følgende forklaring: <i>Det betyder, at selskabet til opstilling af antagelser for udgifter som udgangspunkt skal basere sig på en forretningsplan, der forudsætter fremtidig forretning, på trods af, at forretningen ligger udenfor kontraktgrænserne.</i>

			nytegning, bør Going Concern princippet have indflydelse i fastsættelsen af antagelserne.	<i>Det har særligt betydning for antagelser om fordeling af faste udgifter (overhead), som ikke er afhængig af forretningsvolumen. Udgangspunktet er, at ny forretning dækker egne udgifter.</i>
5.	DDA	Art. 2 og 22	Af dokumentets ordliste fremgår det: <i>"(...) Antagelser kan også anvendes om de antagelser, der ligger til grund for konkrete beregningsmodeller, og som selskabet også forventes at verificere er opfyldte."</i> Vi forstår dette som dækkende modelantagelser (f. eks. en antagelse om at 7-tilstandsmodellen er passende for en given bestand af forsikringer). Meget af dokumentet vedrører parameterantagelser (dvs den specifikke parametrisering af modellen). De krav der opstilles for parameterantagelser er ikke altid nyttige i forhold til modelantagelser. Det fremgår f. eks. af dokumentet: <i>"Finanstilsynet forventer at selskabet foretager følsomhedsanalyser på de valgte antagelser. De væsentlige følsomhedsanalyser bør være indeholdt i den regelmæssige tilsynsrapport."</i> Anvendes dette krav på modelantagelser vil det betyde at hensættelserne rutinemæssigt skal genberegnes i forskellige alternative modeller hvilket virker omfattende. Efter vores mening omfattes krav om udfordring af modelantagelser af Solvens II forordningens artikel 264 – 265 vedr. validering af hensættelserne. Forslag:	Tilpasset således at der nu skelnes mellem antagelser jf. artikel 22 og modelantagelse som behandles efter artikel 34.

			I den endelige vejledning sondres der klart mellem modelantagelser og parameterantagelser. Modelantagelser behandles i den del af vejledningen der vedrører Solvens II forordningens artikel 264 - 265	
6.	F&P	Art. 19-21	Det er værd at bemærke, at hvis data ikke vurderes at være hensigtsmæssig i forhold til modellen (nævnte eksempel), kan det lige så vel være, at der nødvendigt at ændre modellering. Det vil oftest være ved opbygningen af modellen, at forhold, som nævnt i eksemplet, bliver opdaget. Vi tænker, at en mere simpel og fuldt forklarlig model med god datakvalitet er bedre end en mere kompliceret model med ufuldstændig data. Vi vil mene, at den simple model tillader bedre risikostyring og cashflows, der er til at forklare og anvende.	Uddybning indarbejdet i vejledning. <i>Ved vurdering og beslutning omkring valg af model, skal der indgå overvejelser om, hvorvidt det tilgængelige data er hensigtsmæssigt for en given model, hvorvidt det tilgængelige data på sigt kan blive hensigtsmæssigt, og hvilke kompenserende foranstaltninger, der i så fald vil skulle anvendes frem til, at data er hensigtsmæssigt.</i> Med hensyn til sprogbrugen, gælder der, at forklarlighed har at gøre med om alle parametre er fortolkelige, dvs. en kompleks model kan godt være fuldt forklarlig. Der gælder dermed, at ufuldstændige data, ikke behøver være uforklarlige. At en model er simpel medfører ikke altid, at denne er letfortolkelig.
7.	F&P	Art. 19-21	I forhold til fuldstændighed af data: hvis data ikke er fuldstændigt på alle HRG, vil Tilsynet da have holdninger til, om det er nødvendigt at kombinere HRG'er? Eller om det er OK at anvende data på tværs af HRG? Eller om det er på sin plads med ekspertvurderinger? Vi vil mene, at det vigtigste er så vidt muligt at afspejle de relevante risici, og at beslutningen om HRG og fuldstændighed, derfor ikke altid er helt "firkantet".	Finanstilsynet er enig i, at fuldstændighed ikke altid er "firkantet". Det kan være relevant at bruge data på tværs af homogene risikogrupper. En sådan brug af data skal begrundes. Se i øvrigt svar til kommentar nr. 3
8.	F&P	Art. 19-21	Ovenstående har også i høj grad relevans ved fastsættelsen af antagelser. Her skal data følge de samme krav til kvalitet som ved den direkte anvendelse i hensættelser. Her kan det ofte være en større udfordring at have nok data for hver HRG. Vi vil mene, at data kan slås sammen på tværs af HRG ved analyse og fastsættelse af en antagelse SÅ LÆNGE at der ikke	Enig. Se i øvrigt svar til kommentar nr. 3

			går relevant information tabt (og dette er begrundet). Eksempel kan være to HRG med og uden garanti, hvor man kan analysere en fælles antagelse om dødelighed. Men hvor antagelsen om genkøb bør analyseres separat.	
9.	F&P	Art. 19-21	Betragtes levetidsbenchmark også som 3. parts data? Eller bliver det betragtet som en antagelse?	Benchmark er et mix af tredjepartsdata, interne data og ekstern model. Tilsammen udgør alt dette en antagelse i hensættelsesmodellen.
10.	F&P	Art. 19-21	Der kan I forbindelse med nye tiltag, som lige nu beregningsmæssig behandling af modregning i TAE-sager være problemer med tilstrækkelig historik. Det formodes, at Direktivets artikel 82 anden halvdel kommer i spil ved sådanne lejligheder.	Solvens II-direktivets art. 82 er gennem art. 86, stk. 1, litra f) gennemført i forordningen. Finanstilsynet henviser til forordningsteksten, idet de overordnede principper omhandlende beregningen af de forsikringsmæssige hensættelser i direktivet, alle er gennemførte i forordningen.
11.	F&P	Art. 19-21	Art 21.c I hvilken grad må selskabet konstruere data, sådan som det ville have været, hvis "administrationssystemet havde været helt færdigt"	Her vil art. 19 være relevant. Der skal være en plan for data fremadrettet og hvordan mangler udbedres.
12.	F&P	Art. 19-21	Hvad menes med "Selskaber vil blive udfordret med hensyn til beskrivelsen af og begrundelsen for, hvordan risici knyttet til kvaliteten af data kontrolleres."?	"Udfordret" betyder at Finanstilsynet vil have fokus på dette forhold i det løbende tilsyn. Formuleringen er ændret i vejledningen.
13.	DDA	Art. 19-21	Dokumentet konstaterer <i>"Det fremgår af Direktivets art. 76, stk. 4, at de forsikringsmæssige hensættelser skal beregnes på forsigtig, troværdig og objektiv vis. Dette er et overordnet princip, der går forud for senere specifikke krav."</i> Omvendt fremgår det til eksempel i dokumentet vedr Ekspertbedømmelse og antagelser (p2) at "(...) antagelserne bør baseres på nyeste viden og uden hensyntagen til sikkerhedsmargener (...)". Disse to udsagn står tilsyneladende i spænding mod hinanden. For brugeren af den endelige vejledning vil det derfor øge nytten af vejledningen såfremt det klargøres hvorledes disse to krav forenes	Enig. Forslaget er indarbejdet i vejledningen: <i>"Det fremgår af Solvens II-direktivets art. 76, stk. 4, (Almindelige bestemmelser), at de forsikringsmæssige hensættelser skal beregnes på forsigtig, troværdig og objektiv vis. Dette er et overordnet princip, der går forud for senere specifikke krav. Der gælder, at "forsigtig, troværdig og objektiv" henviser til processen, hvorved hensættelserne er beregnet- "Forsigtig" indebærer ikke, at hensættelserne beregnes ud fra antagelser, hvor der er indbygget sikkerhed ud over bedste skøn."</i>

			Forslag: Det klargøres i den endelige vejledning at Direktivets formulering "forsigtig, troværdig og objektiv" henviser til processen hvorved hensættelserne er beregnet (og at dette således ikke er en invitation til at bygge konservatisme ind i hensættelserne).	
14.	DDA	Art. 19-21	Dokumentet anvender termene <i>"fuldstændige, nøjagtige og hensigtsmæssige"</i> ved omtale af krav til datakvalitet. Dette afviger fra Solvens II Direktiv og delegeret forordning hvor termene "komplette, nøjagtige og hensigtsmæssige" anvendes Forslag: For at undgå forvirring anvendes i den endelige vejledning terminologien <i>"komplette, nøjagtige og hensigtsmæssige"</i> når krav til datakvalitet omtales.	Enig. Forslaget er medtaget i vejledningen.
15.	DDA	Art. 19-21	Dokumentet giver følgende illustration af begrebet "fuldstændighed": <i>"Eksempel: Data er ikke fuldstændige, hvis f.eks. distributionskanal kan påvises at være en signifikant faktor i forbindelse med modelleringen af genkøbsintensiteter, men data ikke er granuleret mht. distributionskanal."</i> Solvens II Delegeret forordning artikel 19(1) fastlægger betingelser for at data kan anses for at være komplette. Dette vedrører krav om at alle relevante homogene risikogrupper er medtaget i datasættet samt at tilstrækkelig historik er tilstede til at identificere tendenser i risiciene. Vi mener ikke at det angivne eksempel er nyttigt i forhold til at illustrere begrebet "komplethed". Omvendt er det et godt eksempel til illustration af begrebet "hensigtsmæssighed".	Enig i, at eksemplet skal tydeliggøres. Eksemplet er omformuleret til følgende: <i>Eksempel: Data er ikke komplette, hvis f.eks. distributionskanal kan påvises at være en faktor, som har væsentlig betydning for det endelige resultat i forbindelse med modelleringen af genkøbsintensiteter, men data for visse historiske perioder ikke er granuleret mht. distributionskanal.</i>

			Forordningens artikel 19(3) gør det klart at en vurdering af hensigtsmæssighed skal ses i forhold til anvendelsen af disse data samt overensstemmelse med de antagelser der understøtter beregningen af hensættelserne. Denne problematik er illustreret af det angivne eksempel såfremt ordet "fuldstændige" erstattes med ordet "hensigtsmæssige". Den fulde tekst af artikel 19(3) med vore fremhævninger nedenfor. <i>"Data, der benyttes til beregning af forsikringsmæssige hensættelser, anses kun for at være hensigtsmæssige i henhold til artikel 82 i direktiv 2009/138/EF, hvis alle følgende betingelser som minimum er opfyldt:</i> <i>(a) dataene stemmer overens med det formål, de skal anvendes til</i> <i>(b) omfanget og arten af dataene sikrer, at de estimeringer, der foretages i beregningen af de forsikringsmæssige hensættelser på grundlag af dataene, ikke omfatter en væsentlig estimeringsfejl</i> <i>(c) dataene stemmer overens med de antagelser, der understøtter de aktuarmæssige og statistiske teknikker, der benyttes til beregning af forsikringsmæssige hensættelser</i> <i>(...)"</i> Vi finder ydermere at udtrykket "signifikant faktor" i dette eksempel med fordel kunne præciseres / blive erstattet med et alternativ. Eksemplet vedrører udledning af antagelser som jævnligt indebærer statistisk analyse. Det skaber derfor tvivl hos os hvorvidt udtrykket skal forstås som "<i>statistisk</i> signifikant faktor" eller om betydningen er mere kvalitativ såsom "faktor som har væsentlig betydning for det endelige resultat"	
--	--	--	---	--

			Forslag: I det nævnte eksempel erstattes ordet "fuldstændige" med ordet "hensigtsmæssige". I det nævnte eksempel præciseres det hvorvidt "signifikant faktor" skal fortolkes som "statistisk signifikant faktor" p	
16.	F&P	Generelt (møde 2)	Alle notaterne indeholder en række spørgsmål, som illustrer tilsynsfokus. Vi vil opfordre til, at Finanstilsynet i den endelige vejledning angiver en prioritering af disse spørgsmål.	Finanstilsynet mener ikke, at en prioritering vil være hensigtsmæssig, idet produkternes forskellighed vil betyde, at forskellige aspekter vil være mere eller mindre relevante relativt til de enkelte produkter.
17.	F&P	Generelt (møde 2)	Hvad angår henvisninger til CEIOPS advice, så kan disse indgå i fortolkning, men da de ikke indgår i den endelige vedtagne regulering, kan de ikke være udtryk for den politiske intention med den aktuelle regulering.	CEIOPS advice kan være interessante og inspirerende i forhold til at kunne følge udviklingen og baggrunden for den endelige fastlæggelse af begreber og metoder i reguleringen. Eksempelvis kan konklusionerne på baggrund af QIS studierne følges. Finanstilsynet ser derfor ikke CEIOPS advices som helt løsrevne i forhold til den politiske intention i den aktuelle regulering. Finanstilsynet har vurderet, at CEIOPS advices kunne være relevante for arbejdsgruppen, men CEIOPS advices vil ikke indgå i den endelige vejledning. Finanstilsynet har samlet CEIOPS advice og andet supplerende materiale om solvens II projektet i en særskilt materialeliste.
18.	F&P	Art. 23	Det er vores overordnede opfattelse, at kravene i artikel 23 kun omfatter de FMA'er, som selskabet ønsker at indregne i sine hensættelser.	Der er en oversættelsesfejl i forordningen, som kan bidrage til at belyse svaret til denne bemærkning. Section 3: <u>Methodologies</u> to calculate the best estimate Afdeling 3: <u>Metoder</u> til beregning af forsikringsmæssige hensættelser Det betyder altså, at FMA er en del af den metodologi, som Solvens II principperne udgør. FMA er en del af metodologien og kan således ikke fra- eller tilvælges, men skal benyttes i de tilfælde, hvor kompleksiteten i de kontrakter, der skal

				modelleres, kræver det. FMA'er spiller uundgåeligt en rolle i f.eks. bonusberettigede produkter i forbindelse med modelleringen af bonusstrategien.
19.	F&P	Art. 23	Kravene til FMA'er er meget omfattende, og vi foreslår derfor, at Finanstilsynet i en overgangsfase fokuserer på de FMA'er, der giver selskabet en solvensmæssig lettelse, hvorimod elementer, der giver selskabet et større solvenskrav end ellers, ikke underlægges de samme krav (fx i tilfældet, hvor betingede garantier opgøres som ubetingede garantier). Tilsvarende i de tilfælde, hvor forsikringstagers adfærd er uafhængig af management actions (fx hvor forsikringstageren igennem en overenskomst har fået anvist sin pensionskasse, og herved ikke selv kan fravælge at indbetale til pensionskassen).	Som nævnt ovenfor kan man ikke nødvendigvis "se bort" fra FMA i modelleringen af hensættelserne. I det konkrete eksempel bemærker Finanstilsynet, at betalingsstrømme for betingede garantier reguleres gennem kontraktsgrænser og selve garantielementet opgøres i overensstemmelse med reglerne for opgørelse af garantier (tidsværdi). Set fra pensionskassens synspunkt er der ikke forskel på, om medlemmet selv har valgt at stoppe indbetalingerne, eller indbetalingerne f.eks. er stoppet som resultat af arbejdsløshed eller jobskifte under anden overenskomst.
20.	F&P	Art. 23	På side 3 i notatet defineres FMA'er som en mængde prædefinerede handlinger. Dette bør principielt ikke omfatte diskretionære beslutninger, der foretages årligt uden at være sat på formel, men som alene ligger inden for lovgivningens skønsmæssige regler (fx rimelighed). Der bør derfor ikke være krav om, at fremtidige bonustilskrivning og -anvendelse er omfattet af det strenge regelsæt i artikel 23.	Selskabet har en bonuspolitik, der som udgangspunkt er rimelighed over for alle forsikringstagere. Finanstilsynet ser bonusstrategien som en del af produktets design og er nødvendig for at værdien af bonusoptionen kan opgøres korrekt. Finanstilsynet ser ikke en væsentlig forskel mellem bonusstrategien og andre strategier, som selskabet fastlagt for at kunne definere og administrere produktet. Bonuspolitikken, sammenholdt med en analyse af tidligere erfaring, praksis og udlodningsmekanismer, jf. GL 43 i GL for værdiansættelse af forskningsmæssige hensættelser, danner baggrund for modellen for udlodning af FDB. Idet FDB modelleres som en betalingsstrøm, er FMA'er et nødvendigt værktøj i denne modellering.
21.	DDA	Art. 23 og 24		Der er fra DDA's side ikke lagt op til, at DDA's kommentarer skulle lede til egentlige forbedringsforslag, men at kommentarerne kunne hjælpe til mere afklarede og præcise formuleringer af de begreber omkring FMA'er, som indgår i

			Begreber omkring FMA'er Generelt gennemgående observation om uklarhed og medfølgende spørgsmål, der handler om, hvad en FMA er, herunder afklaring af begreber som FMA-plan og "ændring i FMA-plan" versus ændring af strategier/principper. Observationen handler måske mest om begrebsafklaring, men en begrebsafklaring, der virker vigtig i forhold til fordeling af opgaver og ansvar på forskellige ledelsesniveauer. Hvad er en FMA 1. Nuværende satser? 2. Nuværende strategi om udvikling i satser? 3. Ændringer til strategi? Som eksempler på ledelseshandlinger, der er FMA'er, nævnes "ændringer i aktivallokering" og "ændring i bonussatser". Spørgsmålet er, hvad det er en ændring i forhold til?	vejledningen. Finanstilsynets kommentarer til ovenstående indgår således ikke 1:1 i vejledningen. Begreber omkring FMA'er <u>FMA/FMA-plan</u> Reguleringen fastlægger kravene til en FMA-plan i forordningens art. 23, stk. 3. Heraf fremgår det bl.a., at den indbyrdes rækkefølge, hvormed de enkelte FMA'er gennemføres, skal fastlægges. Heraf kan sluttet, at en FMA er et sæt af regler, der fastlægger selskabets adfærd på et afgrænset område. <u>Ændring strategi/principper</u> Idet FMA'erne kan opfattes som konkrete udmøntninger af selskabets politikker og strategi for styring af de enkelte produkter. Ændrer selskabet i strategien vedr. et produkt, vil det højst sandsynligt få indflydelse på FMA-planen. Udgangspunktet for strategien må være en høj grad af robusthed og derfor ikke noget, der ændres ofte og FMA-planen vil derfor også i udgangspunktet være robust. Hvad er en FMA Udgangspunktet er her og nu. Ændringer refererer til, hvad selskabet har til hensigt at gøre i de tilfælde, hvor de mulige udfald afviger fra det forventede. Dette er fastlagt i strategi/politikker. FMA'er er derfor knyttet sammen med modelleringen af betalingsstrømme, idet FMA'erne giver selskabet mulighed for, gennem på forhånd fastlagte reaktioner på mulige fremtidige udviklinger (betalingsstrømme/stier), at mitigere en del af den risiko, der måtte opstå som følge af de mulige fremtidige udviklinger. Finanstilsynet ser derfor ændringerne, som er fastlagt i
--	--	--	--	---

			Er det, som vi ændrer fra, også en FMA? Altså, er alle strategier FMA'er, og således også "den først planlagte strategi", før man ændrer noget? Hvis nej, hvordan omtales så den først planlagte strategi? Hvis ja (en indikation på denne fortolkning er, at i Art. 31,35,55 s. 2/3 står, at "Investeringsstrategien udgør en del af selskabets investeringsstrategi" (FT: det korrekte citat lyder "Investeringsstrategien udgør en del af selskabets ledelseshandlinger"), hvorfor nævnes ændringen så som et primært eksempel på en FMA? Hvorfor er "den første planlagte" FMA så ikke det primære eksempel på en FMA? Derudover, hvilke begrænsninger er der på "den først planlagte strategi" og alle efterfølgende ændringer? Og er disse begrænsninger forskellige? F.eks., er der krav om, at den "først planlagte strategi" har en "fast aktivallokering" og en "fast bonussats" eller kan den "først planlagte strategi" være et princip for allokering og bonussatser med indbyggede tilpasningsregler? Tilsvarende for alle efterfølgende strategier, rummer de principper for allokering og bonussatser med indbyggede tilpasningsregler eller kun specifikke (aktuelt deterministisk fastlagt) allokeringer og bonussatser?	FMA'er, som en del af selskabets strategi på det givent område. Synsvinklen er hele tiden med udgangspunkt i hvordan verden er nu, og hvad vi har planlagt at gøre, i de forskellige situationer, der kan opstå, og som i en simulationsmodel udgør de eksplicitte mulige udviklinger. Nej, FMA angår fremtiden. Den "den først planlagte strategi" indeholder således en mængde FMA'er. Se svar omkring FMA begreber. Jf. de ovenstående bemærkninger er "den først planlagte strategi" en strategi, som indeholder en række reaktioner, som selskabet vil benytte til at imødegå fremtidige risici. Dvs. at strategien kan siges at blive udmøntet i en række tilpasningsregler. Hænger sammen med punktet om ændringer til strategi. Ændres strategien vil det højst sandsynligt også føre til en ændring i FMA-planen.
--	--	--	--	---

		Endvidere bemærkes det, at kravene til FMA'er er beskrevet, så de kun kan indregnes, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Ved en balancefremskrivning er det nødvendigt med forudsætninger om fx fremtidig aktivallokering og bonusudlodning. Det er ikke retvisende, hvis selskabet tvinges til at anvende nuværende satser uændret (hvis de ikke kan dokumenteres objektive, realistiske og verificerbare). Det er uklart, om ikke-ændringer også er en FMA eller hvordan de skal behandles. Der er nogle typer af FMA'er, der kan undlades i beregningen af hensættelsen og stadig give en meningsfuld beregning, fx kursværn, udnyttelse af betingede grundlag, ændring i priser, ændring i genforsikring. Der er dog også andre FMA'er, som hvis de helt udelades (udelades henviser her til, at der fortsættes med nuværende satser) leder til misvisende beregninger, fx investeringsstrategi og bonusudlodning i gennemsnitsrente.	Det er ikke givet, at det med hensyn til alle FMA'er vil være muligt at dokumentere objektivitet, realisme og verificerbarhed. F.eks. vil nogle af de mulige udfald være så ekstreme, at de ikke vil have fortilfælde. Det vil derfor ikke være muligt at verificere FMA'en gennem henvisning til selskabets tidligere adfærd i lignende situationer. Her kan selskabet i stedet læne sig op ad realisme i forhold til f.eks. det kontraktmæssige aspekt, markedsforhold og den information, der gives om produktet. Som med manglende data i øvrigt kan ekspertbedømmelse evt. benyttes, og reglerne herfor følges. <u>Kursværn</u> Indførelse af kursværn kan have betydning for genkøb. Samtidig er det en risikoreduktionsteknik, som i mange scenarier vil have en værdi for selskabet. Risikoen vil ikke derfor ikke blive opgjort retvisende, hvis ikke kursværn medregnes (misvisende resultater). <u>Udnyttelse af betingede grundlag</u> Betingede grundlag er reguleret af kontraktsgrenser. <u>Ændring i priser</u> Reguleret af kontraktsgrenser. <u>Ændring i genforsikring</u> Genforsikring indregnes ud fra genforsikringskontraktens kontraktsgrenser og reglerne i art. 41. Genforsikring vil have betydning for hensættelsernes størrelse og skal derfor indregnes. Det kan være, at der findes FMA'er, som ikke har materiel indflydelse på hensættelsernes størrelse, men det er efter Finanstilsynets opfattelse ikke muligt at oplyste sådanne uafhængigt af selskab og produkt.
--	--	---	--

			<u>Ændring og/eller afvigelse</u> Omkring verificerbarhed, er der forskelle mellem forventninger og krav til "ændringer" i FMA i forhold til "afvigelser" fra FMA? Hvad er forskellen? Endelig, hvad er forskellen mellem en FMA og en FMA-plan, som bruges forskelligt i vejledningen? Vi bemærker, at det under fx prudent person princippet og kontributionsprincippet er fundamentalt, at investeringer og fordeling af bonus sker i de forsikredes interesse. Disse mekanismer (måske mere end andre FMA'er, der har til formål at beskytte ejerne i tilfælde af tab) er en grundlæggende del af danske gennemsnitsrenteprodukter baseret på tillid og rimelighed. Vi bemærker, at såfremt kravene til – eller sanktionen for – ændring af og afvigelse fra FMA'er bliver for store, er der en risiko for at beslutninger ikke tages i de forsikrede interesse.	Ændringer i FMA er en følge af ændringer i selskabets strategi, eller kan skyldes uhensigtsmæssigheder i selve modelleringen af en eller flere FMA'er. Sidstnævnte kan f.eks. være et resultat af valideringsprocessen. Afvigelser fra FMA, jf. art. 23, stk. 3, litra c, er kravet om en identifikation af de specifikke omstændigheder, hvorunder selskabet forventer ikke at kunne gennemføre de besluttede ledelseshandlinger. Se svar omkring FMA begreber Finanstilsynet ser ikke nogen konflikt mellem brugen af FMA'er, og at selskabet skal behandle kunderne rimeligt. FMA-planen kan endda gøre det mere klart, hvordan/om bestyrelsens strategi for det enkelte produkt, udtrykt gennem FMA-planen, er rimeligt over for kunderne, og er i overensstemmelse med de forventninger, som kunderne kan have dannet sig ud fra selskabets informationsmateriale.
22.	DDA	Art. 23 og 24	Når ovenstående spørgsmål er afklaret, tilbagestår spørgsmålet om, præcist hvilke strategier ("den første" versus "de næste efter ændringerne" og "den faste" versus principper med indbyggede tilpasningsregler) bestyrelsen skal spille hvilken rolle i.	Afsnit indsat i vejledningen om bestyrelsens rolle med hjemmel i ledelseskendtgørelsen.

			Særligt, er der forskel på bestyrelsens rolle i forhold til disse forskellige strategier? Forslag: Finanstilsynet kunne med fordel lave et eksempel baseret fx på aktivallokering med det udgangspunkt, at bestyrelsen allerede har godkendt investeringspolitikken (og andre politikker og retningslinjer). FMA'en for fremtidig aktivallokering må nødvendigvis opstilles i overensstemmelse hermed, men et eksempel kunne være med til at forventningsafstemme behov og omfang for involvering af forskellige ledelsesniveauer.	Som beskrevet ovenfor er der kun tale om en strategi, der giver anledning til en række FMA'er. På baggrund af ovenstående præcisering af begreberne og beslutningskompetencen mener Finanstilsynet ikke, at der er behov for et eksempel, som DDA foreslår.
23.	F&P	Art. 24 og 25	Jf. ovenstående bemærkning om, at vi mener, at diskretionære handlinger som bonusudlodning ikke er omfattet af kravene i artikel 23, vil vi fremhæve følgende: Hvis der skal fastlægges FMA vedrørende al fremtidig bonustilskrivning, mener Tilsynet så, at disse planer skal indgå i den årlige oplysning til kunderne om bonussituationen? Dette er i givet fald en kraftig udvidelse af informationspligten. Det vil yderligere give planerne karakter af aftalevilkår og dermed have vidtgående juridiske konsekvenser i form af, at det diskretionære element i bonustilskrivningen går tabt. Det er vores holdning, at kravet i informationsbekendtgørelsen er et krav om at oplyse kunden om tilskrevet bonus/selskabets politik for bonusudlodning, ikke at forelægge en konkret bonusplan.	Finanstilsynet mener ikke, at informationspligten omfatter direkte oplysninger om FMA. Omvendt er det klart, at de oplysninger, der gives til kunderne skal være i overensstemmelse med FMA planen (troværdighed). FMA planen indgår i RSR rapporten. Finanstilsynet er enige, men for at leve op til kravene om at kunne give en prognose og efterfølgende kunne sammenligne det realiserede med det faktisk udloddede er det nødvendigt at modellere bonus.
24.	F&P	Art. 24, 25 samt 206	Vi mener også, at der er nogle principielle problemstillinger, som vi vil vende med Finanstilsynet. I notatet er angivet: <i>Antagelserne om aktivernes fremtidige afkast skal stemme overens med den relevante risikofrie rentekurve...</i> Her bør	Der er tale om emner, der angår opbygningen af den konkrete model og således ikke principielle problemstillinger, men har karakter af praktiske problemstillinger.

			man forholde sig til den mulige/de mulige anvendte teknikker i en stokastisk simulations-model, herunder f.eks.: • Den risikofrie rentekurve kommer fra ESG'en, som løbende bliver kalibreret i forhold til bl.a. rentekurven fra EIOPA • ESG'en er under Q-målet (risikoneutral værdiansættelse) • Og derfor vil de udledte cashflows også være under Q-målet ◦ Det giver derfor ikke mening at betragte og analysere de udledte cashflows (i en P-verden). Kun nutidsværdien er relevant i en P-verden • Hver sti i ESG'en vil have sin egen risikofrie rente	Finanstilsynet mener desuden ikke, at udsagnene omkring ESG samt P- og Q-mål er korrekte.
25.	F&P	Art. 26 og 32	Der bør i vejledningen lægges op til, at f.eks. for arbejdsmarkedspensionskasser vil sandsynligheden for forsikringsadfærd være uafhængigt af a) – d) i artikel 26. Derfor kan benyttes en tilgang til værdiansættelsen eller dele af værdiansættelsen, der er baseret på lukkede formler eller deterministiske metoder, hvor: • Indregning af fremtidige ledelseshandlinger er unødvendigt, da forsikringsadfærd er uafhængig af disse • Anvendelse af ESG og stokastiske modeller er unødvendigt, da fremtidige ledelseshandlinger ikke er medtaget, og forsikringsadfærd er uafhængigt af fremtidigt afkast For arbejdsmarkedspensionskasser gælder typisk: • I vedtægterne er angivet, at det ikke er muligt at foretage kontant udtrædelse. Dvs. der kan kun ske et genkøb i forbindelse med jobskifte, hvor pensionsordningen flyttes til et andet selskab	Finanstilsynet er ikke enige i, at der i vejledningen bør lægges op til, at der f.eks. for arbejdsmarkedspensionskasser vil gælde, at sandsynligheden for forsikringsadfærd være uafhængigt af a) – d) i artikel 26, og at der derfor kan benyttes en tilgang til værdiansættelsen eller dele af værdiansættelsen, der er baseret på lukkede formler eller deterministiske metoder. Art. 26 beskriver, at der skal foreligge empirisk evidens for at kunne antage uafhængighed mellem forsikringstageradfærd og litra a)-d) i samme artikel. Det er derfor ikke muligt på forhånd at afgøre, at uafhængigheden er gældende. Empirisk evidens medfører et krav om en løbende vurdering baseret på data. Et eksempel, hvor der ikke gælder uafhængighed mellem forsikringstageradfærd og eventuelle andre omstændigheder, er følgende: Hvis pensioneringstidspunkt afhænger af den økonomiske udvikling, kan det ikke på

			• Medlemmerne har ikke selv valgt at indbetale til pensionskassen – dette er bestemt af overenskomstpartnerne • Dvs. det kræver et jobskifte (eller at de bliver syge/går på pension) førend de kan overgå til fripolice • Dvs. overgang til fripolice og genkøb er uafhængigt af a) – d) Selskabet skal som udgangspunkt kun medtage de aftalebestemte optioner og finansielle garantier, som har en væsentlig effekt på hensættelserne. Der må i denne sammenhæng være en bagatelgrænse, jf. proportionalitetsprincippet	forhånd udelukkes, at der er afhængighed mellem forsikringstageradfærd og den økonomiske udvikling. Modelleringen af fremtidige ledelseshandlinger (FMA) har meget mere vidtrækkende implikationer end blot modellering af forsikringstageradfærd. En vurdering af, om FMA'er er nødvendige at benytte er derfor ikke begrænset til en vurdering af, om forsikringstageradfærd er afhængig af eventuelle FMA'er. Bemærk, at brugen af FMA'er afhænger af den valgte model, idet FMA'er hører naturligt til i stokastiske modellers rammeværk. Anvendelsen af ESG og stokastiske modeller vil afhænge af kompleksiteten af de produkter selskabet tegner. Hvis produkterne indeholder garantier og optioner vil det f.eks. ikke være oplagt, at ESG og FMA'er ikke skal benyttes. Finanstilsynet er ikke enige i den slutningsrække, der præsenteres i punktform i kommentaren. F.eks. gælder der, at fripolicetilstanden kan opnås ved at et medlem mister sit job, ikke kun ved jobskifte. Antal fripolicer kan derfor tænkes at have en sammenhæng til økonomien. Derudover gælder der, at uafhængigheden mellem forsikringstageradfærd og de i art. 26, litra a)-d) nævnte elementer som nævnt tidligere skal understøttes i empirisk dokumentation, dvs. ud fra data og løbende.
26.	F&P	Art. 26 og 32	Vi mener, at GL 37's krav om, at selskabet vurdere forsikringstagernes viden om værdien de aftalte bestemte optioner, bør basere sig på selskabet erfaring med forsikringstagers udnyttelse af optioner, og ikke udelukkende på, om forsikringstagere er informeret om muligheden og værdien.	Enig. Kommentaren medfører ingen ændring i vejledningsteksten.

27.	F&P	Art. 26 og 32	Øverste afsnit side 2: Menes her (i dansk kontekst) ydelsesgaranti? Da det er en direkte afskrift fra CEIOPS' Advice for Level 2 Implementing Measures on Solvency II, kan man blive i tvivl om forbindelsen til danske produkter. Mangel på listen over garantier: Ydelsesgaranti.	Der menes finansielle garantier generelt. Der er tale om en generel definition. Vejledningsteksten er ikke ændret i forhold til definitionen. Ydelsesgaranti er medtaget i vejledningen.
28.	DDA	Art. 26 og 32	Det omtales, at tidsværdien af optioner og garantier afspejler sandsynligheden for, at optionerne eller garantierne vil forøge deres indre værdi i fremtiden. Vi mener, at optioner og garantier også kan formindske deres indre værdi i fremtiden og at dette skrives ind. Imidlertid er det ikke optionerne i sig selv, der forøger eller formindsker noget. Forslag: Teksten ændres til "Tidsværdi af optioner og garantier afspejler sandsynligheden for, at den indre værdi af optionerne eller garantierne forøges eller formindskes i fremtiden."	Kommentaren er medtaget og udbygget. Teksten er ændret til: <i>Tidsværdi af optioner og garantier afspejler sandsynligheden for, at den indre værdi af optionerne eller garantierne forøges eller formindskes i fremtiden. Det bemærkes i den forbindelse, at de optioner, der typisk vil være tale om inden for livsforsikringsprodukter, vil være optioner, der svarer til at et underliggende aktiv købes eller sælges på eller før en på forhånd fastlagt dato. For denne type optioner (f.eks. amerikanske optioner), vil tidsværdien altid være ikke-negativ.</i>
29.	DDA	Art. 26 og 32	I eksemplet beskrives en analyse baseret på nuværende markedsforhold. Hvad betyder nuværende markedsforhold i en fremskrivning? Derudover forklares, at man derefter skal "sammenholde" denne med en modelleret forsikringstageradfærd ved ændrede renteniveauer. Hvad betyder det i en værdifastsættelse, at man "sammenholder" noget med noget andet? Er det en sandsynlighedsvægtning af nogle scenarier (som kan opfattes som nuværende markedsforhold) mod nogle andre scenarier (som indeholder ændrede renteniveauer), der omtales med ordet "sammenholde"?	Enig. Præcisering foretaget. Eksemplet skal illustrere, at man, når man betragter hensættelsernes følsomhed med hensyn til genkøbsintensitet, kan få en øget forretningsforståelse, hvis man ikke blot stresser genkøbsintensiteten direkte, men stresser genkøbsintensitet gennem renteniveauerne. Ved nuværende markedsforhold menes der, de antagelser selskabet aflæser i markedet og lægger til grund for hensættelsesberegningen.

				Eksemplet er omskrevet til følgende: <i>Eksempel: Hvis det kan påvises, at genkøbsintensiteter er korreleret med renteniveauet i markedet, kan selskabet i som en del af sin analyse af genkøbsoptionens indflydelse på hensættelserne betragte en "bedste skøn antagelse", der afspejler den forventede forsikringstageradfærd under de nuværende markedsforhold, og derefter sammenholde denne med en modelleret forsikringstageradfærd ved ændrede renteniveauer. Hensættelsernes følsomhed ved ændring i renteniveauer, og dermed ændring i genkøbsintensitet, kan derefter vurderes.</i>
30.	DDA	Art. 26 og 32	Under eksempler på optioner nævnes "garanteret genkøbsværdi". Det er ikke en option. Forslag: "Genkøb" er en option (værdien af optionen kan være afhængig af om der er en garanteret genkøbsværdi eller andre forhold)	Enig. Formuleringen er blevet præciseret i vejledningsteksten.
31.	DDA	Art. 26 og 32	Under eksempler på garantier nævnes ikke den mest udbredte garanti i gennemsnitsrente Forslag: Tilføj "ydelsesgaranti"	"ydelsesgaranti" er tilføjet i vejledningen.
32.	F&P	Art. 31, 35 og 55	Artiklen indledes med, at der skal tages hensyn til følgende udgifter ... ikke at disse forhold skal modelleres eksplicit. En modellering af investeringsomkostninger vil fx kun være relevant, hvis der i øvrigt foretages hensættelsesberegning ud fra afkastet på aktiver – ikke i en standardsituation, hvor passivsidens cash flow diskonteres med den risikofri rentekurve.	Finanstilsynet forstod ud fra drøftelser på mødet, at "standardsituationen" omfatter et produkt, hvor markedsrisici er fuldstændig afdækket således at hverken garantier eller optioner får materiel værdi. Finanstilsynet vurderer ikke et sådant produkt som en standardsituation. Kommentaren fører derfor ikke til ændringer i teksten.
33.	F&P	Art. 31, 35 og 55	Vejledningen lyder: "Antagelser om udgifter relaterer sig til fremtidige udgifter, som vedrører forsikringsforpligtelser afgrænset af de relevante kontraktsgrenser. Udgifter beregnes under	Teksten er præciseret så det tydeligere fremgår, at kontraktsgrenser er et særskilt emne i vejledningen. Finanstilsynet fastholder, at der er en sammenhæng, da kontraktsgrenser er det første skridt i fastlæggelsen af,

			antagelse af "on-going business" inden for rammerne af kontraktsgrensene." Forslag til ændring: "Antagelser om udgifter relaterer sig til fremtidige udgifter, som vedrører eksisterende forsikringsforpligtelser. Udgifter beregnes som udgangspunkt under antagelse af "Going Concern". Begrundelse: Der er hverken i Forordningen eller tilhørende Guidelines krav om, at antagelser angående udgifter skal tage højde for kontraktsgrensene. Kontraktsgrensene er et, separat modelleringsaspekt, der ikke har noget at gøre med fastsættelsen af bedste skøn antagelser. Naturligvis regner vi i cash flows kun udgifter med til indtil kontraktsgrensene, hvor det er relevant.	hvilke forpligtelser, selskabet skal regne hensættelser på. Omfanget af forpligtelsen har også betydning for, hvilke omkostningsbetalingsstrøm der skal opstilles.
34.	F&P	Art. 31, 35 og 55	Vejledningen lyder endvidere: "Kapacitetsomkostninger (overhead) bør fordeles mellem eksisterende og ny forretning i overensstemmelse med den sædvanlige tilgang i selskabet. Dog kan visse kapacitetsomkostninger fordeles direkte til ny forretning eksempelvis omkostninger til marketing og salg." Forslag til ændring: " Kapacitetsomkostninger (overhead) bør fordeles mellem eksisterende og ny forretning på realistisk måde der er i overensstemmelse med den måde bestanden på opgørelsesdatoen forventes (bedste skøn) afviklet. Fordelingen skal være realistisk over tid. Det må således ikke føre til at udgifter på nogle tidspunkter i projektsperioden er urealistisk høje eller lave. Det er kun kapacitetsomkostninger på eksisterende forretning, der skal indgå i bedste skøn.	Enig. Teksten er tilpasset. Det er endvidere præciseret, at ny forretning i udgangspunktet dækker sine egne udgifter.

			Kapacitetsomkostninger, der relaterer sig til ny forretning, skal ikke indgå i bedste skøn.” Begrundelse: Dette er tilføjet for at koble Forordningens artikel 31 med Guideline 31. CEIOPS har svaret på netop et spørgsmål om, hvordan man skal fortolke kombination af disse to, og svaret er i tråd med vores ændringsforslag. Endvidere er det måske ikke rigtigt at et selskab kan sætte kapacitetsudgifter for Marketing & Salg til 0. Et vist beredskab må fordres for at selskabet kan anses for ”on-going”. Vedr. ny forretning: Mener tilsynet ikke, at ny forretning som udgangspunkt (og efter kontributionsreglerne) dækker egne udgifter?	
35.	F&P	Art. 31, 35 og 55	Vejledningen siger også, at ”Hvis betalingsstrømme justeres som følge af genkøbs-/fripoliceadfærd, bør kapacitetsomkostninger ikke justeres tilsvarende, da det vil føre til for lave forsikringsmæssige hensættelser.” Forslag til ændring: Slet sætningen. Begrundelse: Det må bero på en misforståelse vedr. indregning af ny fremtidig forretning (artikel 31 stk 4) samt antagelsen om Going Concern. Selskabet antager netop med disse principper, at forretningsvolumen fortsætter i det samme niveau. Dette betyder endvidere, at ny forretning understøtter en voksende del af kapacitet i frem-tiden. Hvis cash flowet for udgifter ikke må nedskrives med genkøb, vil det i praksis betyde, at kapacitetsomkostninger også fordeles ud på genkøbte policer. Det betyder, at eksisterende bestand på den måde betaler kapacitetsomkostningerne for ny forretning. (Om selskabet nedskriver med fripolice eller ej, afhænger af	Sætningen er slettet. Der er indført et eksempel (eksempel 14), der adresserer problemstillingen.

			hvordan antagelser for fripolicer bliver fastsat. Hvis bedste skøn på antagelse for udgifter er opdelt på fripolice status, bør cashflowet følge status, og skal naturligvis sandsynlighedsvægtes derefter.) At man inkluderer ny forretning i fremskrivningen af udgifter er med til at sikre en opgørelse, der er baseret på Going Concern. Der er netop valgt en Going Concern basis i Solvens II, fordi det er konsistent med konceptet, om, at forpligtelserne skal værdiansættes til den værdi, som de kunne blive overført fra et selskab til et andet for. Hvis der derimod er tale om delbestande der reelt er i afløb, er antagelsen åbenbar rigtig.	
36.	F&P	Art. 31, 35 og 55	Det er vores opfattelse, at der ved omtalen af HRG i artikel 35 menes grupper, der kan anvendes til modelpoints, snare end de homogene risikogrupper vi i Danmark anvender til kontributionsformål.	Vejledningen er præciseret så det fremgår, at HRG ikke kan sidestilles med de nuværende kontributionsgrupper.
37.	DDA	Art. 31, 35 og 55	Det beskrives i 3. afsnit, at kapacitetsomkostninger ikke skal justeres som følge af genkøbs- og fripoliceadfærd. Det virker ikke egnet til "best estimate" i en situation, hvor fremtidig forretning ikke indregnes. Man må formode at kapacitetsomkostningerne tilpasses forretningens størrelse. Forslag: Afsnittet udgår	Se svar til kommentar nr. 35. Derudover er "kapacitetsomkostninger" ændret til "faste udgifter"
38.	F&P	Art. 28-30	Henvisningen til artikel 265 i Forordningen er i vores optik væsentlig, da der i artikel 265 netop angives dokumentationskrav til valg af metoder. Der er således klart mulighed for valg mellem forskellige metoder, og der er ikke noget klart krav om bestemte metoder eller modeller.	Finanstilsynet er enig. Der findes dog krav til, at der skal være sammenhæng mellem de features selskabets produkter har, og de beregningsmetoder selskabet har valgt. Ingen ændring tilføjet i vejledningen.

39.	F&P	Art. 28-30	Vi mener ikke, at reguleringen rummer et krav om indregning af løninflation i præmie cash flows eller forbrugerprisindeks i ydelses cash flows. Bemærkning 48 til Forordningen siger: <i>For at afspejle de gennemsnitlige karakteristika for livsforsikringsforpligtelser bør modulerne for liv- og STL-sygeforsikringsrisici udformes ud fra den antagelse, at risikoen i forbindelse med forsikrings- og genforsikringsydelsers afhængighed af inflation er uvæsentlig.</i> Det er vores opfattelse, at der ikke er noget i forordningen eller i guidelines, der kræver at ydelses cash flow skal inflationsfremregnes, med undtagelse for skade (claims inflation). Som underbygning for dette vil vi påpege, at det er også kun i sundhedsmodulerne, samt expenses i livmodulerne, at inflation stresses. Tværtimod vil vi mene, at indregning af inflation i præmie cash flowet vil være at indregne new business, og i alle tilfælde omfattet af regler for kontraktsgrenser.	Kommentaren medfører ingen ændring i vejledningsteksten. Præambel 48, som der henvises til, omhandler <u>SCR beregningen</u>. Præambelen er udmøntet i afdeling 3, hvor det fremgår, at det kun er i artikel 140 (afdeling 3) at inflation indgår i stresset (omkostningsrisici). Det fremgår af forordningens artikel 29, at der i <u>beregningen af bedste skøn</u> skal tages højde for forventet fremtidig udvikling [i det eksterne miljø][...], herunder inflation. Det fremgår også direkte, af GL 33 (om omkostninger), at inflation bør indregnes i overensstemmelse med de økonomiske antagelser.
40.	F&P	Art. 28-30	For så vidt angår artikel 29, er det vores opfattelse, at vi i Danmark allerede i dag lever bedre op til kravet end i mange andre lande, da vi indregner forventede levetidsforbedringer i hensættelserne.	Finanstilsynet er ikke enige i, at der skulle være mange lande, der ikke indregner forventede levetidsforbedringer i hensættelserne. EIOPAs arbejde på området er bl.a. illustreret i Consultation Paper on EIOPA's second set of advice to the European Commission on specific items in the Solvency II Delegated Regulation (se f.eks. punkt 199 og 202): https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA-CP-17-006_Consultation_Paper_on_Second_set_of_Advice_on_SII_DR_Review.pdf Andre links, der kan være af interesse: DE's tavler har (også historisk) indarbejdet levetidsforbedringer, se f.eks. s. 11:

				https://aktuar.de/unsere-themen/lebensversicherung/sterbetafel/UT_LV_8.pdf UK's aktuarforening arbejder med en model, der indeholder levetidsforbedringer: https://www.actuaries.org.uk/learn-and-develop/research-and-knowledge/our-journals-and-research-publications/longevity-bulletin/life-expectancy Det finske Finanstilsyns rapport, hvoraf det fremgår, at levetidsforbedringer indgår i modelleringen af levetid: http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Tiedotteet/Verkkouutiset/Documents/Henkivakuutusyhdistöiden_kuolevuustutkimus_K2012.pdf Den hollandske aktuarforenings model: https://www.ag-ai.nl/view.php?action=view&Pagina_Id=625
41.	DDA	Art. 28-30	Det bemærkes vedr inflationsantagelser at der "(...) kan være behov for at lade forskellige inflationsantagelser indgå i forskellige cash flow, f.eks. løninflation i præmie cash flow og forbrugerprisindeks i ydelses-cash flow." Vi noterer at løninflation kun er relevant for beregning af bedste skøn i det omfang inflationsbestemte præmiestigninger må omfattes under kontraktsgænsen. Forslag: Teksten i eksemplet udbygges således: <i>"(...) kan være behov for at lade forskellige inflationsantagelser indgå i forskellige cash flow, f.eks.</i>	Eksemplet har til formål at vise, at der kan være behov for at benytte forskellige inflationsantagelser for forskellige betalingsstrømme. Eksemplet er blevet udbygget som foreslået.

			<i>løninflation i præmie cash flow og forbrugerprisindeks i ydelses-cash flow. Det bemærkes at løninflation i præmie cash flow kun er relevant i det omfang inflationsbestemte præmiestigninger må indeholdes under kontraktsgænsen.</i>	
42.	F&P	Art. 34	Her er tilsvarende lagt op til valg mellem forskellige metoder, og der er blot lagt op til, at beregningen af bedste skøn, skal afspejle de risici, som påvirker de underliggende cash flow.	Enig. Kommentaren har ikke ført til ændringer i vejledningsteksten.
43.	F&P	Art. 34	Vi har desuden en række spørgsmål af fortolkningsmæssig karakter, samt kommentarer til afsnit 3 i "Retningslinjer for værdiansættelse af forsikringsmæssige hensættelser", som Finanstilsynet henviser til: I den danske oversættelse anvendes ordet "bør" meget, dette skaber tvivl om, hvorvidt selskabet er forpligtet. Ref. 1.76: Når der bortses fra en FMA, som kun kan formindske hensættelser er denne konservatisme så en "fyldig begrundelse" for at bortse FMA'en? Ref. 1.77: Man er her henvist til ren "expert judgement". Ved stokastisk simulation simuleres hele markedet og konkurrenter er derfor underlagt de samme vilkår. Dette	Kommentaren har ikke ført til ændringer i vejledningsteksten. Spørgsmålene adresseres nedenfor. Bør er den direkte oversættelse af det engelske should. Der er ikke tale et krav, dvs. ingen reguleringsmæssig forpligtelse. I 1.76 benyttes ordet 'fyldestgørende' ikke 'fyldig'. Den engelske tekst i retningslinjen er den følgende: 1.76. Insurance and reinsurance undertakings should be able to provide adequate justification where future management actions are ignored on the grounds of materiality. Det fremgår af ovenstående, at der skal ligge et materialitetsargument, bag valget. Dvs. at det ikke er begrundelse nok, at en FMA kun kan formindske hensættelser. Konkurrenter er underlagt de samme vilkår, men kan have en helt anden strategi og modellering (og beregningsmetode) af de forsikringsmæssige hensættelser, da det er andre risici, der skal afspejles i beregningerne (pga. f.eks. forskellig strategi for aktivallokering).

			forhold er relevant at inddrage i forbindelse med kundereaktioner. Ref. 1.81: Hvordan kan fremtidige diskretionære ydelser være andet end model-baseret? "En omfattende analyse af tidligere erfaring ...". Reelt er det umuligt at lave en sådan "omfattende analyse" det vil derfor være hjælpsom med en vejledning, der sætte af på begreber som bonusgrad, tidligere tab, RM* (= RiskMargin incl. Markedsrisiko), o.l.	Selskaber reagerer ikke nødvendigvis reagerer ens på samme markedsvilkår. Dette vil betyde, at kundereaktioner derfor heller ikke kan forventes at være ens ved samme markedsvilkår. Spørgsmålet skyldes, at titlen er forkert oversat til dansk: DK: Retningslinje 43 – Antagelser vedrørende modelbaseret udlodning af fremtidige diskretionære ydelser Engelsk: Retningslinje 43 – Assumptions in respect of modelling distribution of future discretionary benefits Af den engelske version fremgår det tydeligt, at der er tale om modellering af fremtidige diskretionære ydelser, ikke modelbaseret udlodning af diskretionære ydelser. Finanstilsynet er ikke enig i, at det reelt er umuligt at lave en sådan "omfattende analyse". I den forbindelse er det vigtigt at bemærke, at Solvens II er principbaseret. Det er ikke muligt at opstille lister mht. hvad der er "nok" og hvad, der er "omfattende", idet disse forhold afhænger af selskabsspecifikke spørgsmål og kan ændre sig løbende.
44.	F&P	Art. 37-39, 58 og 59	Retningslinjernes gennemgang af approksimationsmetoder medfører, at der ikke ses behov for præcis modellering af bonus cash flows til brug for beregning af risikotillæg, men at summariske metoder kan anvendes.	Finanstilsynet deler ikke dette synspunkt. Da den del af SCR, som indgår i risikotillægget er netto-SCR krav, er det væsentligt, at opgøre bonus cash flowet for at kunne opgøre risikotillægget korrekt. Alle tilladte approksimationer tager udgangspunkt i, at SCR til tid $t=0$ er opgjort. Anvendelsen af approksimationer forudsætter derfor, at SCR til tid $t=0$ er opgjort korrekt. GL. 62 Det fremgår af de overvejelser som selskabet sig gøre sig i forbindelse med valg af approksimativ metode, at

				selskabet skal overveje, hvorvidt tabsabsorberingsevnen for de forsikringsmæssige hensættelser i forhold til det bedste nettoskøn er ens (over tid). Det fremgår derfor indirekte, at det er nødvendigt, at have en fornemmelse for, hvilket bonus cash flow selskabet forventer.
45.	DDA	Art. 37-39, 58 og 59	Vedr. beregning af risikotillæg noteres det: <i>"Risikotillægget udgør dog kun en del af det kapitalkrav, som forpligtelserne genererer, jf. art. 38, stk. 1, litra i, og beregnes under en række antagelser om, at referenceselskabet ligner det afgivende selskab."</i> Uden fuld forståelse for sammenhængen kan det virke forvirrende at risikotillægget i denne passus omtales som en del af kapitalkravet og ikke som en del af hensættelserne. Forslag: Afsnittet tilpasses således: <i>"Risikotillægget baseres dog kun på en del af det kapitalkrav, som forpligtelserne genererer, jf. art. 38, stk. 1, litra i, og beregnes under en række antagelser om, at referenceselskabet ligner det afgivende selskab."</i>	Sprogbrugen er ændret som foreslået.
46.	DDA	Art. 37-39, 58 og 59	I afsnit om tilsyn med risikotillæg stilles spørgsmålet: <i>"Foretages relevante justeringer ift. antagelser om referenceselskabet?"</i> Det fremgår ikke af klart af sammenhængen hvorledes det afgøres om en justering ift antagelser er relevant	Det er præciseret, at det, der menes, er, om alle krav i art. 38 er opfyldt mht. antagelser om referenceselskabet.

			(Vi antager i parentes bemærket at dette skal fortolkes som værende et spørgsmål Finanstilsynet vil lægge vægt på i tilsynet med risikotillægget) Forslag: Det uddybes hvorledes det afgøres at en justering er relevant.	
47.	F&P	Art. 40	I artikel 40 beskrives det, at cash flows ikke må afhænge af eksempelvis genkøbssandsynligheder. Kan det, jf. GL 65, være tilstrækkeligt, at værdien af cash flowet ikke afhænger af genkøbssandsynligheden?	Finanstilsynet deler ikke dette synspunkt. Det er cash flows, der ikke må afhænge af tidspunktet for genkøb, jf. forordningen art. 40.
48.	F&P	Art. 41-43, 57 og 61	"Selskabet bør tage højde for den tidslige forskel mellem tilbagebetalinger (fra genforsikringskontrakten) og direkte betalinger (fra selskabet til forsikringstagerne)." Kan vi få en uddybning at, hvad Finanstilsynet mener her?	På mødet blev det præciseret, at det er den tidslige forskel på hvornår selskabet betaler forsikringstagerne og hvornår genforsikringskontrakten udbetaler til selskabet.
49.	F&P	Art. 56	Overordnet hæfter vi os ved stk. 4 (b) i artikel 56, som siger, at en metode, som ellers anses for at være "uforholdsmæssig", kan anvendes, hvis den medfører at selskabets hensættelser er større end ved anvendelse af en "forholdsmæssig" metode, og hvis metoden ikke medfører et for lavt skøn af den iboende risiko. Dette læser vi som, at mere simple metoder i forhold til "den optimale" er tilladte, så længe de fører til større hensættelser.	Læsningen af stk. 4(b) er ikke fuldstændig. Stk. 4 (b) indeholder samtidig en betingelse om, at metoden ikke må føre til et for lavt skøn af den iboende risiko i forpligtelserne. Begge betingelser skal være opfyldte.
50.	F&P	Art. 56	Når Finanstilsynet anfører, at garantier ikke kan værdiansættes udelukkende ved brug af deterministiske metoder, er der behov for, at begreberne klargøres. En analytisk metode uden brug af simulering er ikke nødvendigvis deterministisk, men kan indeholde en stokastisk tilgang.	Analytiske metoder er eksempelvis når en fordeling benyttes som model for en stokastisk variabel, samt tilfælde, hvor et problem, der involverer opstilling af stokastiske differentialligninger, kan løses med et analytisk udtryk (en fordeling). Der er ikke nødvendigvis en modsætning mellem stokastiske metoder og analytiske udtryk. I eksempelvis retningslinje 54 diskuteres metodologier til værdiansættelse af kontraktmæssige optioner og garantier. Her omtales lukkede formler eller stokastisk tilgang.

				Lukkede formler er en ægte delmængde af analytiske udtryk. Skellet mellem analytiske udtryk og lukkede formler afhænger af, hvilke funktioner der anses for at være velkendte. Da fordelingsfunktioner ofte vil inkludere specielle funktioner er skellet mellem lukkede formler og analytiske udtryk kontekstafhængig. Givet at konteksten i retningslinjerne er værdiansættelse af optioner, som oftest ikke kan løses ved brug af lukkede formler, vil det være oplagt at tolke en modsætning mellem på den ene side lukkede formler (og analytiske udtryk) og på den anden side stokastiske metoder (simuleringsmetoder). Se også svar på nr. 54.
51.	F&P	Art. 56	Det undrer os, at Finanstilsynet fortsat som eksempel bruger, at deterministiske genkøb vil blive udfordret. Dette har jo ikke nødvendigvis noget med proportionalitet at gøre. Det kan jo være data analysen af genkøb viser, at der ikke er en sammenhæng.	Eksemplet er medtaget, da internationale erfaringer viser, at der er behov for tilsynsfokus. Det er korrekt, at en forudgående analyse kan vise uafhængighed mellem genkøb og andre faktorer. Denne analyse skal naturligvis først foretages og indgå i vurderingen af model og metode, herunder også proportionalitetsvurderingen.
52.	DDA	Art. 56	Generel bemærkning: Det er vores anbefaling at der sondres mellem "model" og "metode", samt at vægten i diskussionen lægges på "model". Ved en sådan sondring præciseres det at selskaberne har metodefrihed i det omfang det kan dokumenteres at relevante krav i forordningen er opfyldt. Der refereres flere steder til "metode". Vi forstår begrebet "metode " som værende forskelligt fra en "model".	Kommentaren har ikke ført til ændringer i teksten. Finanstilsynet mener ikke, at der i forhold til tilsynsfokus er behov for at skelne mellem de to begreber. Begrebet metode anvendes ofte i Solvens II forordningen f.eks. i artikel 34 om beregningsmetoder samt i artikel 264 om validering af de aktuarmæssige og statistiske metoder. Finanstilsynet mener, at tilsynsfokus, i overensstemmelse med Solvens II forordningen, bør være på både metoder og modeller anvendt i værdiansættelsen. Finanstilsynet er i øvrigt enig i, at selskaberne har metodefrihed i det omfang kravene i forordningen er opfyldte. Tilsvarende gælder for valg af model. Det følger

			Under begrebet "model" forstås vi bl a en matematisk beskrivelse af et observerbart fænomen (f. eks. hvorvidt en forsikringstager er i live på et givet tidspunkt). "Metode" er den måde hvorpå en "model" kan evalueres for et givet sæt data og antagelser. En simuleringstilgang er et eksempel på en sådan metode.	generelt af, at reglerne er principbaserede og ikke foreskriver bestemte metoder eller modeller.
53.	DDA	Art. 56	Det anføres som eksempel i dokumentet: "Eksempel: For forpligtelser med optioner og garantier kan en deterministisk metode føre til underestimering af hensættelsernes størrelse. Hvis et selskab alligevel har valgt at anvende en deterministisk metode vil Finanstilsynet have særlig fokus på selskabets proportionalitetsvurdering." I forarbejde til forordningen fremgår det: <i>"(15) Den metode, der vælges til beregningen af det bedste skøn, bør stå i et rimeligt forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af de risici, som forsikrings- eller genforsikringsselskabet understøtter. De forskellige metoder til beregning af det bedste skøn omfatter simulering samt deterministiske og analytiske teknikker. For visse livsforsikringsaftaler, navnlig hvis de medfører diskretionære ydelser afhængigt af investeringsafkast, eller hvis de omfatter finansielle garantier og aftalebestemte optioner, kan simuleringsmetoder medføre en mere hensigtsmæssig beregning af det bedste skøn."</i> Her nævnes forskellige metoder: simulering, deterministisk metode, analytiske metoder, men Finanstilsynet nævner alene "deterministiske metoder" i diskussionen af proportionalitet. Kan Finanstilsynet tilføje en diskussion af	Idet de optioner og garantier, som kontraktmæssigt er fastlagt i livsforsikring, ofte har en kompleks struktur, vil Finanstilsynet have fokus på, om de metoder, som selskabet har valgt at anvende er passende. Analytiske metoder kan dække over både en deterministisk og stokastisk tilgang. Klassifikationen angår den type af løsning den valgte tilgang giver anledning til.

			hvad der mere præcist menes med "deterministiske metoder" og "analytiske metoder"? Er Finanstilsynet enig i, at man nogle gange kan værdifastsætte (simple) optioner og garantier korrekt med analytiske metoder? Det er fx meget udbredt i finansverdenen, hvor der findes etablerede "market formulas", dvs. analytiske udtryk til værdifastsættelse af optioner mv. Disse analytiske udtryk er konsistente med de udtryk, som opstår under anvendelse af en simulationstilgang. Vi noterer i øvrigt at EIOPAs retningslinje 53 – 54 i "Retningslinjer for værdiansættelse af forsikringsmæssige hensættelser" indeholder mere detaljerede beskrivelser vedr. metoder til værdiansættelse.	Deterministiske metoder er f.eks. deterministiske differentialligningssystemer, som kan løses analytisk eller ved hjælp af en numerisk metode. Se også bemærkning nr. 51 for en uddybende diskussion af analytisk metode. Det er der enighed om. Se bemærkning til nr. 51 for uddybende kommentar. Se bemærkning til nr. 51 for uddybende kommentar. Bemærk: I retningslinje 54 er der en fejl i oversættelsen. "Methodologies" oversættes med "metoder", hvilket ikke er en korrekt oversættelse.
54.	DDA	Art. 56	Det anføres i dokumentet: <i>"Eksempel: For forpligtelser med optioner og garantier kan en deterministisk metode føre til underestimering af hensættelsernes størrelse. (...)"</i> Kan læseren af dette udlede at en "deterministisk" metode vil være lettere at få godtaget såfremt den kan vises at føre til overestimering snarere end underestimering af hensættelserne størrelse?	Se svar til kommentar nr. 50. Eksemplet er udbygget med, at deterministiske metoder også kan føre til et for lavt skøn af den iboende risiko i forpligtelserne.

			Forslag: Det præciseres hvorledes proportionalitetsvurdering anlægges i de tilfælde hvor en metode vurderes at føre til overestimering af hensættelserne	
55.	F&P	Art. 264 og 265	Vores bemærkninger til disse to notater er af mere generel karakter, og derfor ikke opdelt på notater. Selskaberne udarbejder i dag en lang række rapporter og øvrigt materiale, fx til revision, aktuarfunktionens rapport, aktuares beretning, anmeldelse af teknisk grundlag, RSR, SFCR, etc. Vi er derfor interesseret i at vide, om Finanstilsynet ser et væsentligt GAP i summen af disse i forhold til forventningen til dokumentationen af validering. Artikel 265 omtaler, at selskabet skal dokumentere en lang række forhold, vi læser ikke, at der nødvendigvis er tale om en samlet rapport. Hvis Finanstilsynet ser et væsentligt GAP i forhold til, hvad selskaberne udarbejder i dag, vil vi bede Finanstilsynet specificere, hvad der mangler. Vi mener, at dokumentation på niveau med den der kræves for en internmodel, er stærkt uproportionel.	Dokumentation af validering er i første omgang et dokument af teknisk karakter, der indeholder de analyser, på baggrund af hvilke det besluttet, hvilke svagheder modellen har, og hvilke forslag til forbedringer af modellen, valideringen har givet anledning til. De væsentligste konklusioner og anbefalinger indgår i aktuarfunktionens rapport og fungerer som information til direktion og (evt. bestyrelse). De her nævnte rapporter har konkluderende karakter, og har ikke den detaljeringsgrad, som indholdet i valideringsrapporten skal have. Endvidere er aktuares beretning og teknisk grundlag ikke en del af solvens II kravene. Der er indføjet et afsnit i vejledningen, hvor dette præciseres. En stor del af kravene til en model til opgørelse af hensættelserne efter solvens II principperne og de påkrævede analyser, er pt. ikke implementeret i danske selskaber. Der er derfor en åbenlys forskel mellem det, der dokumenteres i dag og det, der fremadrettet vil skulle dokumenteres.

				En del af dokumentationen for en intern model tjener til at godtgøre over for et tilsyn, at de modeller, der anvendes til opgørelse af solvenskapitalkravet vitterlig er forsvarlige at anvende, og en anden del handler om at opstille god og hensigtsmæssig governance omkring modellen. Den interne model har derfor et andet sigte end hensættelsesmodellen. Det udelukker dog ikke, at man kan finde inspiration til, hvad der er god praksis generelt mht. governance uanset hvilken type model, der er tale om. Forordningens art. 34, stk.1: Det bedste skøn beregnes på gennemsigtig vis og således, at det sikres, at beregningsmetoden og resultatet deraf kan revideres af en kvalificeret ekspert. heraf fremgår det, hvad karvet og et af formålene med dokumentationen er.
56.	F&P	Art. 264 og 265	Hvad angår henvisning til ISAP og ESAP, så kan disse anvendes som inspiration, men da Den Danske Aktuarforening ingen myndighed har, så kan den ikke pålægge medlemmerne at følge disse standarder.	Finanstilsynet fjerner disse henvisninger. Henvisningerne var tænkt som en kilde til inspiration, idet Solvens II reguleringen bygger på de internationale standarder. Finanstilsynet vil henstille til, at aktuarforeningen på sin hjemmeside, hvor der er link til disse standarder, kommunikerer helt entydigt om, hvordan foreningen stiller sig i forhold til disse regler.
57.	F&P	Art. 264 og 265	Vi vil også bede Finanstilsynet uddybe i hvilke lande, der er nedsat valideringsgrupper, så vi om nødvendigt kan henvende os for inspiration.	Finanstilsynet bemærkede, at vi har kendskab til, at den tyske aktuarforening har nedsat et sådant udvalg. Da sætningen var tænkt som inspiration til branchen, fjernes afsnittet fra den endelige vejledning.
58.	DDA	Art. 264	Generel observation: Notatet nævner at man i forbindelse med struktur for dokumentation og validering kan søge inspiration i de krav der stilles i forhold til anvendelse af interne modeller under Solvens II. Vi er generelt enige i denne observation. Opstilles en sådan anbefaling inden for	Finanstilsynet har gjort det helt klart og tydeligt, at anbefalingen til at søge inspiration ikke indeholder krav til selskaberne.

			rammerne af en vejledning er der dog en risiko for at det kan læses som et yderligere krav der stilles til selskabernes arbejde med validering af hensættelserne. Tilsvarende bemærker vi at notatet henviser til de aktuarmæssige standarder ISAP 1, ESAP 1 og ESAP 2. Vi skal her bemærke at disse standarder ikke er vedtaget af den Danske Aktuarforening og som sådan ikke er bindende for medlemmer af DDA. Såfremt en henvisning til disse standarder medtages i vejledningen, ser vi, parallelt med bemærkningen ovenfor, en risiko for, at efterfølgelse af disse standarder opfattes som et krav, snarere end en anbefaling.	Finanstilsynet fjerner disse henvisninger, selvom henvisningerne er tænkt som en kilde til inspiration, idet Solvens II reguleringen bygger på internationale standarder. Finanstilsynet vil henstille til, at aktuarforeningen på sin hjemmeside, hvor der er link til disse standarder, kommunikerer helt entydigt om, hvordan foreningen stiller sig i forhold til disse regler.
59.	DDA	Art. 264	Generel observation: Beskrivelsen af tilsynet med validering af de forsikringsmæssige hensættelser er primært formuleret i stikordsform. Formuleringer af denne art øger risikoen for at en "uindviet" læser vil tillægge stikordene en anden fortolkning end hvad der oprindeligt var tilsigtet. Vi giver nedenfor eksempler hvor vi ser sådanne problemer kunne opstå	Behandlet nedenfor i de konkrete tilfælde, der nævnes. Der er forsøgt at give uddybende eksempler, uden at der derved bliver tale om tjeklister.
60.	DDA	Art. 264	Det nævnes i notatet at tilsynet med validering af de forsikringsmæssige hensættelser blandt andet vil vurdere <i>"(...) Kommunikationen af bl.a.</i> <i>• resultater</i> <i>• usikkerheder</i> <i>• svagheder i processen</i> <i>(...)"</i> Det er ud af sammenhængen uklart for os om der her sigtes til kommunikation vedr. proces for beregning af hensættelser eller om der her tænkes på proces for validering af hensættelser.	Det er præciseret, at punkterne omhandler valideringsprocessen. Se i øvrigt bemærkninger til nr. 61.

			Forslag: Det præciseres hvilken "kommunikation" denne passus refererer til	
61.	DDA	Art. 264	Ordet "valideringscyklus" anvendes flere steder i notatet, til eksempel <i>"(...) Arkivering af dokumentation for hver valideringscyklus (...)"</i> <i>"(...) Fastlæggelse af en fuld valideringscyklus (...)"</i> <i>"(...) Revidering af valideringscyklus (...)"</i> Ordet "valideringscyklus" er ikke klart defineret i sammenhængen og kan fortolkes på flere måder. Notatets p.4 indeholder en illustration af en "Simplificeret kontrolcyklus". Er denne illustration tænkt at understøtte begrebet "valideringscyklus"? Alternativt kan ordet "valideringscyklus" f. eks. tages til at betyde et skiftende fokus for validering efter en fastlagt rotationsplan (til eksempel at visse områder valideres omfattende f. eks. hvert 3. år med en mere overordnet validering i mellemliggende år). Er det det der tiltænkes her? Ordet "valideringscyklus" er ikke defineret i forordningens bestemmelser vedr. forsikringsmæssige hensættelser, ej heller i EIOPA's retningslinjer for værdiansættelse af forsikringsmæssige hensættelser. Det nærmeste eksempel vi finder på en definition er i den engelske oversættelse af direktivets artikel 124 (validation standards, internal model) som specificerer <i>"(...) Insurance and reinsurance undertakings shall have a regular cycle of model validation which includes monitoring</i>	Det er tilføjet en definition i vejledningen i overensstemmelse med DDA's konkluderende forslag nederst i denne bemærkning. Illustrationen skal illustrere den overordnede struktur og formål med valideringen. Se svar øverst i kommentaren Jf. ovenfor, vil Finanstilsynet ikke henvise direkte til krav til interne modeller. De henvisninger, DDA nævner, underbygger, at selskaberne kan finde inspiration i reglerne, som specifikt omhandler interne modeller.

			<i>the performance of the internal model, reviewing the ongoing appropriateness of its specification, and testing its results against experience. (...)”</i> I den danske oversættelse af direktivets artikel 124 anvendes frasen "(...) Forsikrings- og genforsikringsselskaber validerer regelmæssigt deres interne modeller (...)” Tilsigtes med ordet "valideringscyklus" en fortolkning svarende til den der anvendes for intern model validering? Forslag: Det præciseres hvad der menes med ordet "valideringscyklus"	
62.	DDA	Art. 264	Notatet omtaler i afsnittet om tilsyn med validering af de forsikringsmæssige hensættelser at tilsynets vurdering vil omfatte "(...) Revidering af valideringscyklus". Det er af sammenhængen uklart for os hvad der menes med ordet "revidering". Vi antager at det sigter til selskabets eventuelle opdateringer af "valideringscyklus" snarere end om et uafhængigt review af valideringscyklus. Forslag: Det præciseres hvad der menes med ordet "revidering"	Præcisering er tilføjet.